

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 58/09-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 8 C 4/2008-91 zo 6. októbra 2008 a jemu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. februára 2009 doručená sťažnosť MUDr. D. B., Bratislava (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8 C 4/2008-91 zo 6. októbra 2008 (ďalej len „rozsudok zo 6. októbra 2008“) a jemu predchádzajúcim postupom.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal okresnému súdu 10. januára 2008 žalobu proti viacerým vyšetrovateľom z dôvodu ich nečinnosti. Žaloba bola podľa sťažovateľa „jednoduchá a dôvodná“, pretože vyšetrovatelia boli v jeho veci nečinní „napriek výzvam prokurátora 3x, začali trestné stíhanie po 9-mesiacoch, keď Trestný poriadok prikazuje začať trestné stíhanie ihneď alebo najneskoršie do 30 dní. Policajti si trúfali byť nečinní aj po disciplinárnom konaní začaté prezidentom PZ SR gen. JUDr. J. P.“.

Sťažovateľ namietal, že zákonný sudca v predmetnej veci „prišiel na pojednávanie už napísaným rozsudkom, pojednávanie prespal a zapisoval len hocičo a ledabolo, dôkazy nevyhodnotil a nedal možnosť sa vyjadriť k vyhodnoteniu dôkazov“. Uvedeným postupom podľa sťažovateľa zákonný sudca porušil jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Rozsudok okresného súdu nebol sťažovateľovi doručený ani po dvoch mesiacoch od jeho vyhlásenia 6. októbra 2008. Sťažovateľ proti tomuto rozsudku ešte v čase, keď mu nebol doručený, podal odvolanie 12. decembra 2008. Rozsudok v predmetnej veci bol napokon sťažovateľovi doručený 5. januára 2009.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal rozhodnutie, v ktorom vysloví, že:

„II.A. Okresný súd Bratislava II porušil základné práva D. B. garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 medzinárodného dohovoru o základných ľudských právach a slobodách.

II.B. Ústavný súd Slovenskej republiky skrátenou cestou zrušuje rozsudok 8C/4/2008-91 ako protizákonný, protiústavný a proti medzinárodným dohovorom. Súčasne prikazuje Okresnému súdu konať spravodlivo a objektívne a na základe obsahu spisu.

II.C. Okresný súd Bratislava II je povinný zaplatiť D. B. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000 Eur (opakované delikty - porušovania práva) v lehote 15 dní od dňa doručenia Nálezu Ústavného súdu, súčasne zaplatiť trovy sťažovateľa a advokáta.“

V závere svojej sťažnosti sťažovateľ požiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu nepriaznivých finančných pomerov.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu zo 6. októbra 2008 a jemu predchádzajúcim postupom. K porušeniu sťažovateľových práv malo dôjsť neprimeranou dĺžkou konania a postupom okresného súdu v konaní, v ktorom dostatočne nevyhodnotil predložené dôkazy a nedovolil sťažovateľovi sa k nim vyjadriť.

II.A K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neprimeranou dĺžkou konania vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 8 C 4/2008

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade okresného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré

označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd vychádza aj zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte dochádza alebo porušenie v tom čase ešte trvá (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05).

Podľa zistenia ústavného súdu okresný súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom zo 6. októbra 2008. Sťažnosť sťažovateľa bola podaná na poštovú prepravu zrejme 12. februára 2009 (podacia pečiatka pošty je zle čitateľná, pozn.) a ústavnému súdu bola doručená 16. februára 2009.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ namietal prietahy v konaní okresného súdu, ktorý v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už v predmetnej veci nekonal, a teda ani nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh tohto konania, prípadne v ňom spôsobiť prietahy, a tým porušiť sťažovateľom označené práva. V čase podania sťažnosti ústavnému súdu už vo veci sťažovateľa prebiehalo odvolacie konanie na krajskom súde.

Tento stav viedol ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov, ako aj s prihliadnutím na celkovú dĺžku prvostupňového konania (okresný súd v predmetnom konaní rozhodol a doručil svoje rozhodnutie za necelý rok od začatia konania 10. januára 2008) k záveru, že sťažnosť vo vzťahu k námietke týkajúcej sa neprimerane dlhého konania podaná proti okresnému súdu je zjavne neopodstatnená, a preto ju v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol (podobne napr. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05, II. ÚS 24/06).

II.B K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nedostatočným vyhodnotením predložených dôkazov v napadnutom konaní, ako aj odopretím práva vyjadriť sa k predloženým dôkazom

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Podľa § 201 Občianskeho súdneho poriadku účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Z uvedeného vyplýva, že v konaní, v ktorom sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojich v sťažnosti označených práv, sa za účinný a dostupný prostriedok nápravy väd konania (resp. rozhodnutia) považuje odvolanie, v ktorom mohol uplatniť aj svoju argumentáciu uvedenú v sťažnosti a o ktorom je v konečnom dôsledku oprávnený rozhodnúť príslušný krajský súd. Z obsahu sťažnosti taktiež vyplýva, že sťažovateľ túto možnosť ochrany svojich práv aj využil.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v návrhu na rozhodnutie vo veci samej (v petite sťažnosti) nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2009